

BESLUT

Datum
2007-01-30

Beteckning
7011-07-7502

Ulla Essén
08-785 4077

Socialtjänstnämnden
Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
STOCKHOLM
2007-01-31
119 dnr. 0044 2007

Länstyrelsens granskning av kommunala riktlinjer för bedömning av LSS-insatser

Resultat på nationell nivå

Under 2006 hade länsstyrelserna regeringens uppdrag att följa upp kommuners riktlinjer för bedömning av LSS-insatser samt att tillse att dessa utformas så att de inte begränsar enskildas rättigheter.

Länstyrelserna har genomfört uppdraget tillsammans. Resultatet redovisas i bifogad rapport *Riktlinjer – till hjälp eller stjälp?* Rapporten finns också tillgänglig på länsstyrelsens hemsida www.ab.lst.se.

Av rapporten framgår bland annat att 128 kommuner i landet har politiskt antagna riktlinjer och att 63 kommuner planerar att ta fram sådana. I nästan alla riktlinjer finns bestämmelser eller rekommendationer som begränsar enskildas rättigheter. Vissa kommuner har bara någon enstaka begränsning för någon insats medan andra kommuner har flera begränsningar i alla insatser.

Länstyrelsen vill påpeka att det inte finns några bestämmelser om att kommunerna måste ha riktlinjer för bedömning av LSS-insatser. Däremot anges i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:11) att kommunens ledningssystem ska säkerställa att det finns rutiner för handläggning och dokumentation av ett ärende.

Resultat på länsnivå

Samtliga kommuner i länet har besvarat den enkät som Länstyrelsen skickade ut i april 2006. Av länets 26 kommuner hade 17 kommuner politiskt antagna riktlinjer för bedömning av LSS-insatser. 11 kommuner uppger att brukarorganisationerna haft möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna innan dessa antogs. Vid mättillfället planerade 3 kommuner att införa riktlinjer.

Resultat på kommunnivå

Länstyrelsen har granskat de riktlinjer som Kommunstyrelsen i **Stockholms stad** antagit i april 2002 inklusive de revideringar som gjorts fram till och med september 2006. Enligt enkätsvaret har brukarorganisationerna haft möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna innan dessa antogs.

F.h
Staben.
SotN 22/3

Länstyrelsens granskning har skett med stöd av en granskningsmall som varit gemensam för alla länsstyrelser (se bifogad rapport). Granskningen har varit

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post/webbplats
Länstyrelsen	Hantverkargatan 29	08-785 40 00 (vxl)	08-652 70 39 (exp)	inu@ab.lst.se (exp) www.ab.lst.se

inriktad på om riktlinjerna är utformade på ett sätt som kan begränsa enskilda personers rättigheter. Några av de centrala frågorna i Länsstyrelsens granskning har därför varit

om insatsen *alltid* ska tidsbegränsas
om insatsen *endast* får beviljas i viss omfattning
om insatsen *endast* får ges inom ett visst geografiskt område
om en beviljad insats *utesluter* rätt till andra LSS-insatser

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen har ingen anledning att rikta någon direkt kritik mot Stockholms stad för de av Kommunstyrelsen antagna riktlinjerna. Länsstyrelsen har ändå anledning att göra vissa påpekanden, då det förekommer formuleringar i riktlinjerna som kan utgöra begränsningar i den enskildes rättigheter.

Länsstyrelsen uppmanar Socialtjänstnämnden att se över stadens riktlinjer i enlighet med vad som framkommer i detta beslut samt vad som i övrigt framförs i rapporten *Riktlinjer – till hjälp eller stjälp?*

→ Länsstyrelsen begär att nämnden **senast den 30 juni 2007** inkommer med en skriftlig redogörelse till Länsstyrelsen över de åtgärder som nämnden vidtagit med anledning av detta beslut.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen anser att de av Kommunstyrelsen antagna riktlinjerna är väl genomarbetade och bör kunna fungera som vägledning för bedömningar utifrån vars och ens behov. Trots detta finns avsnitt som Länsstyrelsen har anledning att kommentera. Länsstyrelsens påpekanden sammanfattas enligt följande:

- Länsstyrelsen anser att det är olyckligt det i avsnittet "Boendeformer för barn med behov av särskilt stöd" inte görs en tydlig åtskillnad mellan SoL och LSS. Länsstyrelsen vill därför påpeka att boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar, liksom övriga LSS-insatser, är en frivilligt vald insats och kan endast beviljas om den enskilde själv begär det. Länsstyrelsen anser därför att det är felaktigt att ange i riktlinjerna att "en förutsättning är att vårdnadshavaren samtycker till placeringen". Länsstyrelsen anser dessutom att det saknas lagstöd för att ha en prioriteringsordning som anger att familjehem ska prövas i första hand.
- det finns inget stöd i lagen för att generellt begränsa insatsen korttidstillsyn till vissa tider. Även om de i riktlinjerna angivna "öppettiderna" kan tyckas rimliga finns det en risk för att de blir styrande i den individuella behovsbedömningen.

Datum
2007-01-30Beteckning
7011-07-7502Övriga synpunkter

- Bestämmelsen om vite, 26a § LSS, är upphävd. I stället gäller 28 a–d §§ LSS (se Riktlinjerna sid 63)

AnneMarie Danon
avdelningschef

Ulla Essén
socialkonsulent

Kopia till:

- samtliga stadsdelsnämnder

Bilaga: Rapporten *Riktlinjer – till hjälp eller stjälp? Länsstyrelsernas granskning av kommunala riktlinjer för bedömning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS*

